

Vážení klienti,
konsolidační balíček zavedl změny ve zdanění příjmů, které s sebou přinesly řadu nejasností a otázek, jak nová ustanovení správně vykládat a aplikovat. Jako reakce na to byla připravena novela zákona o daních z příjmů schválená pod sněmovním tiskem č. 570/3, která vyjasňuje některé změny

týkající se mj. zaměstnaneckých benefitů a současně zmírňuje podmínky pro osvobození příjmů z prodeje nemovitostí v situaci, kdy je příjem použit na uspokojení vlastní bytové potřeby.

Novela přináší také vyjasnění v oblasti dohod o provedení práce a změny v oblasti daně z příjmů v souvislosti s investičními společnostmi a fondy. Připravuje se také novela o dorovnávacích daních. Přinášíme i dva zajímavé rozsudky NSS, jeden v oblasti určení skutečného vlastníka příjmů a druhý v souvislosti s odpočty na výzkum a vývoj.

Rádi Vám pomůžeme prověřit, zda a v jakém rozsahu se Vás níže uvedené změny týkají a jak na ně co nejlépe a včas reagovat. Další osud novely budeme sledovat a budeme Vás informovat o jejím dalším vývoji. Přejeme Vám příjemné jaro a v případě jakýchkoliv dotazů jsme Vám rádi k dispozici, těšíme se na další spolupráci.

Bohdana Pražská za tým KempHoogstad

Obsah

Změny u daně z příjmů

Připravovaná novela o dorovnávacích daních

Rozsudek Nejvyššího správního soudu (NSS) - skutečný vlastník licenčních poplatků

Detailní dokumentace pro odpočty na výzkum a vývoj je podstatná pro možnost uplatnění daňového zvýhodnění

Změny u daně z příjmů

Společenské akce pořádané zaměstnavatelem

Zákon o daních z příjmů zavedl od ledna nové ustanovení týkající se osvobození příjmů plynoucích ze sportovních a kulturních akcí pořádaných zaměstnavatelem pro zaměstnance a jejich rodinné příslušníky v obvyklé formě a přiměřeném rozsahu. To ustanovení bylo a je nadále velmi diskutované a jeho uplatnění v praxi prokáže až čas. Nicméně návrh novely mění znění tohoto ustanovení a upřesňuje, že se osvobozuje od daně nepeněžní příjem v podobě účasti zaměstnance nebo jeho rodinného příslušníka na společenské akci včetně právě akce sportovní nebo kulturní, pokud je tato akce pořádaná zaměstnavatelem v přiměřené formě a rozsahu v omezeném okruhu účastníků. Dle výkladu Generálního finančního ředitelství není nutné z těchto akcí evidovat částky osvobozené od daně na mzdovém listu zaměstnance.

Ocenění benefitu firemních mateřských školek

Od ledna tohoto roku je nepeněžní benefit poskytnutý zaměstnanci ve formě použití předškolního zařízení péče o děti osvobozen od daně do výše hodnoty odpovídající polovině průměrné mzdy (pro rok 2024 se jedná o částku 21 983 Kč).

Novela zákona nově zavádí už pro rok 2024 dva způsoby ocenění tohoto benefitu, kdy způsob ocenění si může zaměstnavatel vybrat. Jedná se buď (i) o cenu obvyklou v místě a čase dle ceny za použití mateřské školky zřízenou státem, krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí nebo (ii) nejvyšší měsíční úplatu za předškolní vzdělávání podle vyhlášky upravující předškolní vzdělávání (pro rok 2024 se jedná o částku 1 512 Kč za měsíc).

Dohody o provedení práce nově od roku 2025

Původní návrh změn konsolidačního balíčku v oblasti zdanění dohod o provedení práce (DPP) nebylo možné realizovat, protože obsahoval řadu chyb a nepřesností, proto úprava doznala dalších změn.

Nově může zaměstnavatel nahlásit u ČSSZ pro jednoho zaměstnance jednu tzv. oznámenou DPP, u které bude uplatněn limit pro účast na pojištění ve výši 25 % průměrné mzdy (tj. 10 500 Kč pro rok 2024). U ostatních dohod bude povinnost platit odvody již od limitu 4 000 Kč. Tento nový systém bude zaveden nakonec až od roku 2025. Povinnost hlásit dohody úřadům od července tohoto roku však zůstala dle původního konsolidačního balíčku zachována a platí i pro dohody do limitu 4 000 Kč. Oznámení bude zaměstnavatel podávat na ČSSZ elektronicky.

Nově se ruší systém dvou limitů, který původně přinesl konsolidační balíček a bude platit, že DPP se z pohledu zákona o nemocenském pojištění budou principiálně chovat stejně jako běžné zaměstnání. DPP se budou považovat za zaměstnání malého rozsahu bez povinnosti odvodu sociálního pojištění za podmínek daných zákonem o nemocenském pojištění, tedy pouze do limitu 4 000 Kč za kalendářní měsíc pro rok 2024. Pokud však bude u DPP sjednán příjem 4 000 Kč za měsíc a více, nástupem do zaměstnání vznikne z této DPP účast na pojištění.

Osvobození příspěvku na stravování pro důchodce jakožto bývalé zaměstnance

Podle stávajícího znění zákona je příspěvek na stravování jak v peněžní, tak i nepeněžní formě osvobozen od daně z příjmů fyzických osob pouze pokud zaměstnanec odpracuje minimálně 3 hodiny v rámci směny či kalendářního dne. Jelikož bývalí zaměstnanci, např. důchodci, kteří dochází do podnikové jídelny pro obědy za zvýhodněnou cenu, stanovené 3 hodiny nedopracují, a tudíž zákonnou podmínku nesplní, zanikla v jejich případě od ledna tohoto roku možnost osvobození příspěvku na jejich stravování a tento příspěvek nově podléhal dani z příjmů fyzických osob. To vedlo u řady firem k pozastavení poskytování tohoto benefitu.

Návrh novely zákona zavádí proto nové ustanovení, které osvobozuje od daně stravování bývalých zaměstnanců, pokud u zaměstnavatele vykonávali činnost dříve, než odešli do starobního nebo invalidního důchodu. Oproti běžným zaměstnancům může však být stravování těmto osobám poskytnuto pouze v nepeněžní formě určené k přímé spotřebě na pracovišti nebo k přímé spotřebě v rámci stravování zajišťovaného prostřednictvím jiného subjektu. Nelze ho tak uplatnit na peněžitý příspěvek na stravování ani na stravenky.

Oznámení o osvobozených příjmech z prodeje nemovité věci použité na vlastní bytovou potřebu

Podle zákona o daních z příjmů lze v současné době osvobodit příjem z prodeje např. rodinného domu, nebo bytové jednotky, pokud osoba použije získané finanční prostředky na obstarání vlastní bytové potřeby. Aby mohlo být osvobození uplatněno, musí fyzická osoba podat finančním úřadu Oznámení o osvobozených příjmech do termínu pro podání daňového přiznání. Pokud tuto podmínku nesplní, nelze osvobození uplatnit.

Novela zákona přichází se zmírněním této podmínky, a sice oznámení zůstane povinné, ale v případě, kdy by ho fyzická osoba nepodala, neztratí tím možnost osvobození jako takového, ale bude jí uložena pokuta za neplnění povinností nepeněžní povahy.

Novela zákona o investičních společnostech a investičních fondech (ZISIF)

Novela přináší některé změny v dani z příjmů v oblasti investičních fondů. Účinnost celé novely ZISIF je navržena na 1. července 2024.

Nově bude možné vytvářet podfondy i v rámci komanditní společnosti na komanditní listy a rovněž i u nově zaváděné právní formy akciové společnosti s fixním základním kapitálem (SICAF). S tím souvisí i nová definice poplatníka daně z příjmů právnických osob, kdy poplatníkem bude obecně jakýkoliv podfond investičního fondu.

Došlo i k úpravě definice „základního investičního fondu“, tedy fondu, na který se vztahuje nižší 5% sazba daně z příjmů. Při splnění testu 90% hodnoty majetku bude základním investičním fondem i podfond, a to bez ohledu na právní formu investičního fondu a také pokud splní mj. podmínku přijetí akcií k obchodování na evropském regulovaném trhu.

Podfondy budou také moci odepisovat hmotný majetek, který je jejich součástí. Tato možnost v zákoně dosud výslovně uvedena nebyla.

Připravovaná novela o dorovnávacích daních

Novela je na začátku legislativního procesu a zapracovává především pravidla stanovená OECD a vedle řady legislativních úprav v oblasti bezpečných přístavů mění i podmínky pro podávání daňových příznání a informačních přehledů. Navrhovaná účinnost je den po vyhlášení ve Sbírce zákonů a uplatňovat by se měla již pro období započatá po 31. prosinci 2023.

Novela např. specifikuje výnosy z konsolidované účetní závěrky relevantní pro stanovení prahové hodnoty 750 mil. eur, upřesňuje definici investičního fondu, namísto zdaňovacího období zavádí termín výkazní období, což je to období, za které se připravuje konsolidovaná účetní závěrka, rozšiřuje možnost použití pravidel bezpečných přístavů pro společné podniky a specifikuje, jaké subjekty budou povinny podat daňové příznání a hlášení k české dorovnávací dani.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu (NSS) - skutečný vlastník licenčních poplatků

NSS v nedávném rozsudku potvrdil klíčová pravidla pro určení skutečného vlastníka při aplikaci licenčních smluv. Skutečného vlastníka licenčních poplatků definuje pomocí následujících vlastností: (i) skutečný vlastník musí příjmy skutečně obdržet a mít nad nimi kontrolu, (ii) skutečný vlastník musí mít právo s příjmy svobodně disponovat, ovládat je, využívat, aniž by byl omezen smluvními nebo zákonnými povinnostmi k předání těchto příjmů dalším osobám a (iii) skutečný vlastník by měl mít ze získaných příjmů hospodářský prospěch, tedy může z příjmů těžit bez povinnosti je dále předávat.

Soud zdůraznil, že důkazní břemeno nese daňový subjekt, který musí prokázat, že platby licenčních poplatků předal skutečnému vlastníkovi ve smyslu mezinárodních smluv. Rozhodnutí NSS také naznačuje, že je možné určit skutečného vlastníka licenčních poplatků, i když není totožný s osobou uvedenou jako příjemce těchto poplatků ve smlouvě, a to i v průběhu daňového řízení, kdy při posuzování skutečného vlastnictví je třeba brát v úvahu širší souvislosti a ekonomické důsledky transakcí, a ne pouze formální údaje uvedené ve smlouvě.

Detailní dokumentace pro odpočty na výzkum a vývoj je podstatná pro možnost uplatnění daňového zvýhodnění

NSS v nedávném rozhodnutí potvrdil, že nedostatek přehledné dokumentace může vést k odmítnutí odpočtu správcem daně bez dalšího zkoumání obsahu projektu. NSS potvrdil, že pokud dokumentace nespĺňuje formální kritéria, správce daně nemusí dokonce ani přistupovat k hodnocení materiálního obsahu projektu a jeho přínosu.

Novela zákona o daních z příjmů, která se použije pro daňové kontroly zahájené po 1. lednu 2024, navíc umožňuje v případě pochybností správce daně prokazovat obsahové náležitosti projektové dokumentace dalšími důkazními prostředky. Nová úprava tak umožňuje již předloženou dokumentaci doplnit dalšími důkazními prostředky, nedává

však možnost doplňovat již předloženou schválenou projektovou dokumentaci, pokud nesplňuje náležitosti stanovené zákonem.

I nadále tedy platí, že projektovou dokumentaci je nutné připravovat s velkou péčí. Projekty by měly jednoznačně vymezovat cíle výzkumu, metody kontroly a ověření jejich výsledků a všechny skutečnosti by měly být detailně doloženy pro případ kontroly správcem daně.

Bohdana Pražská
Filip Dostál

bohdana.prazska@kemphoogstad.cz
filip.dostal@kemphoogstad.cz

Upozornění: Informace obsažené v tomto článku mají obecný charakter a neposkytují detailní analýzu uvedených informací. Uživatelé by před konáním nebo zdržením se konání na základě informací obsažených v tomto článku měli zvážit využití příslušných profesionálních služeb. Nebudou akceptovány jakékoli nároky na odškodnění za kroky podniknuté ve vztahu k tomuto článku.

Pokud si již nepřejete dostávat KempHoogstad daňové novinky, mrzí nás to, ale respektujeme vaše rozhodnutí. Odhlášení provedete e-mailem: prague@kemphoogstad.cz nebo telefonicky: +420 221 719 000.

Veškeré údaje o odběratelích daňových novinek podléhají platnému nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR).